Cyfenw	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd
Enw(au) cyntaf		0

cbac wjec

TGAU

3000N20-1

A20-3000N20-1

DYDD GWENER, 6 TACHWEDD 2020 – BORE

CYMRAEG IAITH
Uned 2
Darllen ac Ysgrifennu: Disgrifio, Naratif ac Esbonio

2 awr

I'r Arholwr yn Unig		
	Marc Uchaf	**Marc yr Arholwr**
Adran A (Darllen)	**30**	
Adran B (Ysgrifennu)	**40**	
Cyfanswm	**70**	

3000N201 01

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Deunydd Darllen.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du. Peidiwch â defnyddio beiro gel na hylif cywiro.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn Adran A a B1.

Dewiswch **un** o'r testunau yn Adran B2 ar gyfer y dasg ysgrifennu.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd priodol yn y llyfryn hwn.

Mae tudalennau ychwanegol ar ddiwedd y papur os oes angen mwy o le arnoch ar gyfer eich atebion. Gwnewch yn siŵr eich bod yn rhoi'r rhif cywir i'r cwestiwn.

Awgrymir eich bod yn treulio eich amser gan ddilyn y canllawiau canlynol:

Adran A - tua 10 munud yn darllen
- tua 50 munud yn ateb y cwestiynau

Adran B1 - tua 10 munud

Adran B2 - tua 10 munud yn cynllunio
- tua 40 munud yn ysgrifennu

Ni chaniateir i chi ddefnyddio geiriaduron yn yr arholiad hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Adran A (Darllen): 30 marc

Adran B (Ysgrifennu): 40 marc

Caiff nifer y marciau sydd ar gael ei ddangos mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

NOV203000N20101

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

ADRAN A (Darllen): 30 marc

Mae 6 darn darllen ar y thema ‘Chwedlau’ yn y Deunydd Darllen sydd ar wahân. Darllenwch **bob** un o’r darnau’n ofalus ac yna atebwch y cwestiynau sy’n dilyn.

Darn Darllen 1
Branwen

A1. Pwy ysgrifennodd y pantomeim?
Rhowch ✓ yn y blwch priodol. [1]

Branwen ☐

Cwmni Mega ☐

Huw Garmon ☐

Tinopolis ☐

A2. Ydy’r poster hwn yn eich perswadio chi i fynd i weld y pantomeim? Nodwch **un** rheswm i gefnogi eich ateb. [1]

Ydy ☐

Nac ydy ☐

Rheswm:

....

....

....

....

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

Darn Darllen 2
Beth yw chwedl?

A3. Nodwch **ddau** beth mae pobl wedi eu gwneud i newid y chwedlau dros amser. [2]

....

....

....

....

....

....

A4. Tanlinellwch y dywediad sy'n golygu mai cael eu dweud yr oedd y chwedlau yn hytrach na'u hysgrifennu. [1]

Ydych chi erioed wedi clywed am y gair 'chwedl'? Yr hen Rufeiniaid ddefnyddiodd y gair am y tro cyntaf a'i ystyr oedd 'pethau i'w darllen'. Er hynny, nid pethau i'w darllen oedd chwedlau Cymru o'r cychwyn. Roedden nhw'n cael eu hadrodd ar lafar. Wrth i wahanol bobl adrodd y chwedlau, roedd y storïau'n cael eu newid bob tro wrth i bob un ychwanegu pethau gwahanol at y stori.

3000N201
03

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

A5. Nodwch a yw'r datganiadau canlynol yn gywir neu'n anghywir trwy roi ✓ (cywir) neu x (anghywir) yn y golofn ar y dde. Mae un wedi ei wneud i chi'n barod. [2]

	✓ neu x
Y Groegiaid a ddefnyddiodd y gair 'chwedl' yn gyntaf.	x
Pethau i'w hadrodd yw ystyr y gair 'chwedl'.	
Roedd y storïau'n newid o hyd wrth i'r adroddwr ychwanegu atynt.	
Mae tystiolaeth gadarn yn dangos bod cymeriadau o chwedlau yn bobl go iawn.	
Mae'r gair Saesneg am chwedl wedi datblygu i gael ei ddefnyddio i ddisgrifio pobl enwog â sgiliau arbennig.	

A6. Pa **un** o'r datganiadau canlynol sy'n disgrifio beth yw chwedl?
Rhowch ✓ yn y blwch priodol. [1]

Stori ffeithiol gywir ☐

Cyfuniad o wirionedd a dychymyg ☐

Stori am Gareth Bale ☐

Ffilm am arwr ☐

Darn Darllen 3
Chwedl Onomastig

A7. Pam gwnaeth Bendigeidfran adael saith marchog ar ôl? [1]

i achub Branwen ☐

doedden nhw ddim yn farchogion da ☐

i edrych ar ôl ei wlad ☐

i farchogaeth ☐

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

Darn Darllen 4
Mabinogi-ogi

A8. At ba fath o gynulleidfa y mae'r darn hwn wedi ei anelu? Nodwch **un** rheswm i esbonio eich ateb. [1]

....

....

....

A9. Ystyriwch eich ateb i gwestiwn A8. Esboniwch eich ateb trwy drafod **un** ffordd mae'r awdur yn ceisio apelio at ei gynulleidfa. [2]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

3000N201
05

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

Darn Darllen 5
Detholiad modern o chwedl 'Branwen'

A10. Sut mae'r awdur yn creu tensiwn yn y darn darllen? [5]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

Darn Darllen 6
Deiseb yn galw am 'Bont Bendigeidfran' dros y Fenai

A11. Esboniwch pam mae cynllun yn cynnwys cerflun o Bendigeidfran yn addas ar gyfer y bont ar draws afon Menai. [2]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

3000N201 07

© WJEC CBAC Cyf.

Trowch y dudalen.

Arholwr yn unig

Darnau Darllen 4, 5 a 6
Mabinogi-ogi
Detholiad modern o chwedl 'Branwen'
Deiseb yn galw am 'Bont Bendigeidfran' dros y Fenai

A12. **Cyfunwch** wybodaeth o'r tri darn darllen er mwyn dangos yr hyn rydych chi'n ei wybod am:
- Branwen
- effaith/defnydd o chwedl Branwen heddiw [6]

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

3000N201
09

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

Trowch y dudalen.

Arholwr yn unig

A13.Golygu (5 marc)

(a) Darllenwch y frawddeg isod a dewiswch y gair sydd fwyaf addas drwy roi ✓ yn y blwch priodol. [1]

Er mwyn gwneud argraff dda mewn cyfweliad, dylech gyrraedd yn ....

- hwyr ☐
- gyson ☐
- brydlon ☐
- lleoliad ☐

(b) Dyma ran o lythyr cais am swydd. Mae **dau** beth sydd angen eu newid er mwyn gwneud yn siŵr bod y llythyr yn ddigon ffurfiol. Llenwch y tabl gan nodi'r camgymeriad yn y golofn gyntaf ac yna'r cywiriad yn yr ail golofn. [2]

Annwyl Syr,

Dw i'n ysgrifennu atat ti i wneud cais am y swydd a welais yn cael ei hysbysebu.

Beth sydd angen ei newid?	Cywiriad

(c) Dewiswch **ddau** air o'r rhestr a'u gosod yn y bylchau priodol. Gallwch dreiglo'r geiriau os oes angen. [2]

gwledydd **gwledig** **gwladol**

(i) Rwy'n mwynhau ymweld â .... tramor a gweld golygfeydd anhygoel.

(ii) Mae'n llawer gwell gen i fyw mewn ardal .... nag mewn tref gan fy mod yn hoffi tawelwch.

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

ADRAN B (Ysgrifennu): (40 marc)

Yn yr adran hon byddwch yn cael eich asesu ar ansawdd eich sgiliau ysgrifennu.

B1. Yn y dasg hon byddwch yn cael eich asesu ar eich gallu i brawf-ddarllen a chywiro iaith.

(a) Mae angen rhedeg yr arddodiaid hyn yn gywir. Llenwch yr ail golofn gyda'r atebion. Mae un wedi ei wneud i chi'n barod. [3]

siarad am ef	siarad amdano ef
eistedd ar hi	
mynd at chi	
neidio dros hi	
dweud wrth hi	
anrheg gan nhw	
disgwyl i nhw	

(b) Pa **un** o'r canlynol sy'n gywir? Rhowch ✓ wrth yr ateb cywir. [1]

ei tŷ nhw ☐

eu tŷ nhw ☐

(c) Mae **un** gwall yn y frawddeg isod. Yn y golofn gyntaf, nodwch y gwall ac yna cywirwch ef yn yr ail golofn. [1]

Mae'r plant yn mynd ar daith heddiw ac mae'n nhw'n edrych ymlaen yn fawr.

Gwall	Cywiriad

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

(3000N20-1)

Trowch y dudalen.

Arholwr yn unig

B2. Dewiswch un o'r canlynol i ysgrifennu amdano.
Bydd 20 marc am gynnwys a threfn a 15 marc am ysgrifennu'n gywir. [35]

Os byddwch yn defnyddio gwybodaeth o'r testunau bydd angen i chi ddefnyddio eich geiriau eich hun.

Gallwch gynllunio eich gwaith yn y blwch isod cyn dechrau ysgrifennu ar y tudalennau sy'n dilyn.

Gallwch ddefnyddio tudalen ychwanegol sydd yng nghefn y llyfryn os bydd angen.

Dylech geisio ysgrifennu rhwng 350 a 500 o eiriau.

Naill ai

(a) Rydych chi'n bwriadu cymryd rhan mewn cystadleuaeth sy'n gofyn i chi gyflwyno syniad gwreiddiol i'w ddatblygu yn eich ysgol e.e. dyfais newydd, clwb i ddisgyblion, gwisg ysgol newydd, gweithgaredd neu unrhyw syniad newydd arall.

Lluniwch daflen wybodaeth sy'n esbonio'r holl rannau/camau/agweddau.

Neu

(b) Rydych wedi bod i agoriad swyddogol adeilad newydd yn eich ardal.

Ysgrifennwch adolygiad ar gyfer papur newydd yn sôn am yr adeilad a'r agoriad e.e. dyluniad, pwrpas, cost, ymateb pobl a defnydd o'r adeilad.

CYNLLUN

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

TEITL:

Arholwr yn unig

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

Arholwr yn unig

DIWEDD Y PAPUR

© WJEC CBAC Cyf.

TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU AR Y DUDALEN HON

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

Trowch y dudalen os bydd angen mwy o le arnoch i ysgrifennu.

Rhif y Cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.

Arholwr yn unig

© WJEC CBAC Cyf.

Rhif y Cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.

Arholwr yn unig

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU AR Y DUDALEN HON

© WJEC CBAC Cyf.
(3000N20-1)